

Secció de Medicina del Treball de la Unió Europea de Metges Especialistes (UEMS)

Meeting of the UEMS-Occupational Medicine in 2020

Mari Cruz Rodríguez-Jareño^{1,2,3} 0000-0003-4349-8382

¹Associació Catalana de Salut Laboral (@SCSL). Sociedad Española de Seguridad y Medicina del Trabajo (SEMST).

²Servei de Prevenció de Serveis de Salut Integrats Baix Empordà, Palamós (Girona). Espanya

³Departament de Ciències Mèdiques, Facultat de Medicina, Universitat de Girona, Girona, España

---

Informació · Information

Aquest document és resultat de les activitats de la Secció de Medicina del Treball de la UEMS (Unión Europea de Médicos Especialistas: www.uems.eu)

Data · Dates

Rebut: 2021.03.13
Acceptat: 2021.03.15
Publicat: 2021.04.15

Correspondència · Corresponding Author

Mari Cruz Rodríguez-Jareño
maricruz.rodriguez@udg.edu

El passat dia 5 de desembre es va celebrar l'única reunió realitzada durant el 2020 de la secció de Medicina del Treball de la Unió Europea de Metges Especialistes (UEMS)^(1,2). La reunió es va desenvolupar en unes circumstàncies molt especials, ja que va tenir lloc en mig de la pandèmia de la COVID-19, després de la cancel·lació de les reunions previstes per a la primavera i la tardor de 2020, i es va haver de dur a terme per via telemàtica.

A la reunió hi varen assistir-hi 22 representants de 18 dels estats membres.

Els estats representats van ser Alemanya, Àustria, Bèlgica, Croàcia, Dinamarca, Eslovènia, Espanya, Finlàndia, Hongria, Itàlia, Letònia, Luxemburg, Noruega, Polònia, Portugal, Regne Unit, República Txeca i Romania. També hi va assistir la presidenta de l'EASOM (European Association of Schools of Occupational Medicine).

Iniciada la reunió, la presidenta de la Secció va donar la benvinguda als assistents i va informar que totes les reunions presencials de totes les seccions de la UEMS han estat cancel·lades a causa de la pandèmia per COVID-19.

A continuació es varen dur a terme dues rondes de participació dels assistents per posar en comú, per un costat la perspectiva de cada representant amb relació al paper dels metges del treball i els Serveis de Prevenció durant la pandèmia, i per un altre costat la situació del reconeixement de la COVID-19 com a malaltia professional en els seus respectius països.

En relació amb les funcions dutes a terme pels Metges del Treball dels diferents estats membres durant la pandèmia, es posa de manifest una gran variabilitat entre països, en les diferents fases de la pandèmia, i també dins dels mateixos països entre els diferents metges del treball i el tipus de serveis de prevenció. Les funcions anaven des de la reconversió en professionals estrictament assistencials (especialment els residents), els que se submergien de ple en tasques de cribatge i diagnòstic de la COVID-19, estudi de contactes, estudi de brots, i preparar-se per a l'administració de vacunes, tot passant pels que es dedicaven a fons a tasques com són l'adaptació de llocs de treball, la gestió de treballadors especialment sensibles i a ajudar al retorn al treball dels empleats afectats, fins als casos en què l'activitat se centrava en activitats més tècniques com ajudar a les empreses a dissenyar i marcar circuits per minimitzar el risc, o donar informació a empreses i treballadors sobre equips de protecció individual i sobre el teletreball.

En alguns casos, els governs han comptat amb l'assessorament dels professionals de la salut laboral en la preparació de procediments i el disseny de campanyes de vacunació. La majoria dels participants van coincidir en el fet que havia augmentat en general i en diferent mesura la visibilitat de la professió, per bé que encara queda molt camí per avançar.

En relació amb el reconeixement de la COVID-19 com a malaltia professional també es plantegen moltes diferències entre els diferents països, amb una gran variabilitat pel que fa a la definició de cas, criteris diagnòstics (epidemiològics, clínics o de laboratori), el fet d'incloure o no a treballadors asimptomàtics (infecció ver-

sus malaltia), i la decisió de si utilitzar o no una llista acotada de professions (per exemple solament treballadors sanitaris).

Per aquest motiu i prenent com a base, a part d'aquesta reunió, l'enquesta que prèviament havia passat a la Secció el representant d'Alemanya i sobre la que havíem treballat la resta del grup, es va decidir fer una nova reunió de treball monotèmatica sobre aquest punt. L'objectiu d'aquesta reunió de treball va estar arribar a una definició estrictament tècnica que podria contenir aspectes comuns i ser el suficientment ampli com per ser acceptable a tots els estats membres. A partir de totes aquestes dades es va definir un [document de posicionament](https://uems-occupationalmedicine.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaració-sobre-el-reconeixement-de-COVID-19-com-malaltia-professional-UEMS-format.pdf) que ha estat ja aprovat i adoptat per la UEMS central, i està disponible a la seva pàgina web: <https://uems-occupationalmedicine.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaració-sobre-el-reconeixement-de-COVID-19-com-malaltia-professional-UEMS-format.pdf>

S'adjunta el document traduït al català al final d'aquest article.

Amb relació als exàmens europeus promoguts per la UEMS d'acord amb les normes CESMA⁽³⁾ que són compartides per totes les especialitats, existeix la possibilitat que el de Medicina del Treball es dugui a terme aquesta tardor. La secció fa anys que treballa en la posada en marxa de l'examen europeu de l'especialitat per considerar beneficis per als residents i els països participants i per a la mateixa especialitat de Medicina del Treball com a marca d'excel·lència. De moment els exàmens europeus de la UEMS només s'admeten el format presencial, i per tant l'examen només es portarà a terme si hi ha suficients candidats i la situació epidemiològica ho permet.

Les actes de les reunions de la Secció de Medicina del Treball de la UEMS són públiques, i junt amb les presentacions utilitzades en la reunió, es poden consultar a la pàgina web de la Secció: <http://www.uems-occupationalmedicine.org>

A la primavera de 2021 està prevista una nova reunió també en forma telemàtica.

Bibliografía

1. Unió Europea de Metges Especialistes (UEMS) [pàgina principal a Internet]. Brussel·les : Union Européenne des Médecins Spécialistes. Unió Europea d' Especialistes Mèdics . [citat el 13 de març de 2021]. Disponible a: <https://www.uems.eu/>
2. Secció de Medicina del Treball de la UEMS [pàgina principal a Internet]. Brussel·les: Secció de Medicina del Treball de la UEMS [citat el 13 de març de 2021]. Disponible a: <http://www.uems-occupationalmedicine.org>
3. The Council for European Specialists Medical Assessment, CESMA [internet]. Bruselas : Union Européenne des Médecins Spécialistes. Unió Europea d' Especialistes Mèdics . [Citat el 13 de març de 2021]. Disponible a: <https://www.uems.eu/areas-of-expertise/postgraduate-training/cesma>

Document de posicionament de la Secció de Medicina del Treball de la UEMS sobre la COVID-19 com a malaltia professional, aprovat i adoptat per la UEMS

La COVID-19 és l'última malaltia infecciosa laboral que desafia l'entorn laboral. Hi ha una forta necessitat d'elaborar els criteris per a reconèixer la COVID-19 com a malaltia professional d'acord amb les **"Notes informatives sobre malalties professionals: una guia per al diagnòstic"**, emesa per la Direcció General d'Ocupació, Afers Socials i Igualtat d'Oportunitats de la Comissió Europea, el gener de 2009. El coronavirus SARS-CoV-2 és el factor de risc biològic i la COVID-19 encaixa a l'annex I, núm. 409 quan es demostra que és malaltia professional.

Les pandèmies actuals afecten majoritàriament els treballadors de la salut i, per tant, els metges.

Creiem que els equips de protecció individual poden reduir el risc d'infectar-se, però no obstant això, la manca d'equips de protecció individual i fins i tot l'ús d'equips de protecció individual no exclouen que la COVID-19 sigui reconeguda com a malaltia professional. El criteri per reconèixer la COVID-19 com a malaltia professional que es defineix a continuació és i ha de ser igual per a qualsevol professió on es mostri l'exposició al SARS-CoV-2 a la feina com a causa de la malaltia COVID-19.

Diagnòstic de la COVID-19 com a malaltia professional

Els criteris clau per diagnosticar una malaltia professional (MP) en qualsevol individu són:

Les característiques clíniques han de coincidir amb el que se sap sobre els efectes sobre la salut després de l'exposició a l'agent especificat. Els símptomes i signes haurien d'encaixar, i això pot ser recolzat per proves diagnòstiques adequades.

- La COVID-19, com a malaltia professional, ha de tenir almenys una prova de PCR positiva i símptomes respiratoris.

NB: recomanem decididament a les autoritats nacionals que tinguin present als treballadors asimptomàtics de la COVID-19 que no estan malalts, però no se'ls permet anar a treballar a causa de les mesures de prevenció. Els seus ingressos personals s'haurien de complementar.

Hi ha d'haver indicis suficients d'exposició laboral. Les evidències sobre l'exposició al SARS-CoV-2 es poden obtenir mitjançant la història laboral, dades epidemiològiques sobre condicions de treball i exposicions.

- La COVID-19 pot ser reconeguda com a malaltia professional en qualsevol sector i lloc de treball on les tasques de la feina s'associen necessàriament a contactes estrets amb pacients (potencialment) COVID 19 i/o contactes COVID-19 positius.
- La COVID-19 s'hauria de reconèixer com a malaltia professional quan hi hagi un major risc de patir-la Infecció per COVID-19 durant la feina, però s'ha de tenir en compte aquest risc individualment cas a cas (risc epidemiològic superior al de la població general).

L'interval de temps entre l'exposició i l'efecte ha de ser coherent amb el que se sap sobre la història natural i l'evolució de la malaltia. L'exposició ha de precedir els efectes sobre la salut.

- COVID-19: 1-10 dies

Cal tenir present el diagnòstic diferencial. Hi ha condicions no laborals que tenen característiques clíniques similars a les malalties professionals, i el metge haurà de tenir en consideració això abans de diagnosticar o excloure una malaltia professional.

Som conscients que les competències de les autoritats nacionals superen amb escreix la nostra proposta. La nostra proposta s'ha elaborat d'acord amb un consens de mínims dels representants perquè es pugui adaptar a tot arreu, però les autoritats nacionals són lliures de triar els seus propis criteris més amplis.

També volem subratllar que les pandèmies en si mateixes suposen un alt risc per al benestar dels metges i la seva salut en el futur. No tenim encara informació sobre tot l'impacte de COVID-19 en la salut mental dels metges en el futur pròxim. Després d'una vacunació que esperem que tingui èxit, hem de tenir-ho en compte per ajudar-los a tornar al procés de treball "normal".